

Oponentský posudek bakalářské práce

Název: Restaurování vybraných malovaných výjevů na klenbě kaple sv. Václava v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Klokotech

Autor: Adéla Škrabalová

Vedoucí práce: Mgr. art. Jan Vojtěchovský

Oponent: MgA. Daniela Jakubů

Bakalářská práce Adély Škrabalové nese název *Restaurování vybraných malovaných výjevů na klenbě kaple sv. Václava v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Klokotech*. Jedná se o dokumentaci restaurování dvou malovaných figurálních výjevů ve štukových rámcích (výjev *Svatý Václav seje, žne a mlátí obilí* v klenbě kaple a výjev *Bičování Krista* na vítězném oblouku), doplněných nápisovými páskami. Součástí dokumentace je podrobný restaurátorský průzkum, v němž je kladen důraz na umělecko-historický průzkum, zaměřený na ikonografii restaurovaných scén a interpretaci nápisů.

Restaurování vybraných výjevů je součástí restaurátorských prací, jež probíhají v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Klokotech již od roku 2012. Při restaurátorském průzkumu i při stanovení vlastního postupu práce mohla studentka vycházet ze zkušeností studentů z předchozích ročníků, kteří řešili stejnou nebo podobnou problematiku. Restaurované výjevy jsou poměrně drobné, vyžadují však náročný zásah. Na vlastní malbě se nacházejí dvě vrstvy přemalby, jež ji umělecky značně znehodnocují. Originální malba je dochována pouze částečně, především výjev *Svatý Václav seje, žne a mlátí obilí* byl velmi poškozen. Studentka musela řešit doplnění podstatné části zobrazené scény. Rekonstrukční přístup k retuši byl požadován vlastníkem.

Studentka provedla pečlivý restaurátorský průzkum, v němž se zaměřila na určení originální techniky malby, rozsah poškození originálu, odlišení druhotných zásahů a jejich techniky. Poté se věnovala možnosti odstranění druhotných zásahů, tedy dvou vrstev přemalby, z nichž jedna byla, stejně jako originál, pojena olejovým pojivem. Při tomto zásahu, po provedení několika ověřovacích zkoušek, využila již osvědčený, přesto náročný postup čištění a snímání přemaleb.

U výjevu *Svatý Václav seje, žne a mlátí obilí* se po sejmutí přemaleb ukázalo, že chybí podstatná část malby. Z ústřední postavy se dochovaly pouze drobné fragmenty, dále byla zachována menší postava v levé části výjevu a část pozadí. Chyběla téměř celá středová část, především důležité kompoziční prvky (hlavní postava svatého Václava, odložený plášť, meč a koruna) a drobnější postava v pravé části. Při rekonstrukci výjevu bylo možné vycházet z dohledané grafické předlohy, ilustrace ze svatováclavské legendy z druhé poloviny 17. století. Grafické listy z této knihy byly pravděpodobně předlohou pro malíře v Klokotech, zobrazené scény na klenbě kaple sv. Václava se shodují s grafikami. Studentka si připravila barevnou skicu doplňované části a poté provedla samotnou rekonstrukci. Výtvarně nelehký úkol hodnotím jako zdařilý.

Studentka rovněž restaurovala část štukových rámců lemujících oba výjevy a nápisovou pásku pod výjevem v klenbě. Po provedení sondážního průzkumu, zaměřeného na určení starších vrstev povrchových úprav, provedla odkryv k navrácení ostré modelace štuků a odkryv nápisové pásky.

Chybějící části byly domodelovány a štuky byly opatřeny tónovaným vápenným nátěrem. Nalezený nápis ve staročeštině byl interpretován a doplněn podle Svatováclavské Bible.

Studentka vyhotovila velmi pečlivou a podrobnou dokumentaci provedených prací, včetně obšírně pojednaného restaurátorského a umělecko-historického průzkumu. Práce je i přes velké množství informací přehledná a logicky strukturovaná. Oceňuji shrnutí a interpretaci zjištěných informací v kapitole Vyhodnocení průzkumu. Práce je doplněna podrobnou obrazovou a grafickou přílohou, nicméně právě k této části práci si dovoluji připomínku. Řazení fotografií v obrazové příloze je poněkud zmatečné, nepostupuje chronologicky, jak by odpovídalo textu práce i průběhu prací. Po úvodních fotografiích celku bych očekávala detaily malby a jejího poškození, nikoli srovnávací záběry, jež bych řadila jako dodatečné spíše k závěru. Tam naopak celkový záběr na malby po restaurování chybí. Snímky celku bych uvítala ve větší velikosti.

Bakalářská práce celkově dosahuje vysoké kvality. Vzhledem k rozsahu a náročnosti provedených prací a dobré úrovni psaného textu jsou připomínky k obrazové příloze opravdu drobného charakteru. Bakalářskou práci ráda doporučuji k obhajobě s hodnocení **výborně**.

V Semilech 6. 9. 2016.

Daniela Jakubů

